

ประสิทธิผลโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อการสร้างเสริมความแตกฉานด้านสุขภาพในผู้ป่วย
ที่มารับการเจาะชิ้นเนื้อตับที่โรงพยาบาลศิริราช (EFFECTIVENESS OF A PARTICIPATORY
LEARNING PROGRAM TO PROMOTE HEALTH LITERACY IN PATIENTS UNDERGOING
LIVER BIOPSY AT SIRIRAJ HOSPITAL, THAILAND)

จรรุวรรณ กองแก้ว 4637254PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ชะนวนทอง ธนสุกาญจน์, Dr.P.H., กรณี วัฒนสมบูรณ์, ปร.ค.,
ทวีศักดิ์ แทนวันดี พ.บ., อ.ว.(โรกระบบทางเดินอาหาร)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาประสิทธิผล โปรแกรมการเรียนรู้แบบมี
ส่วนร่วมต่อการสร้างเสริมความแตกฉานด้านสุขภาพ ในผู้ป่วยที่มารับการเจาะชิ้นเนื้อตับที่
โรงพยาบาลศิริราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ จำนวน 39 ราย แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 19
ราย กลุ่มเปรียบเทียบ 20 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตาม
คุณสมบัติที่กำหนด กลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดขึ้น ดำเนินการศึกษาตั้งแต่เดือนกันยายน
2550- มกราคม 2551 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง แล้ว
นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Student's t-test, Paired t-test

ผลการศึกษา พบว่า หลังทดลอง กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงความแตกฉานด้านสุขภาพ
ดีกว่าก่อนทดลอง และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p\text{-value} < 0.05$ แต่ไม่
สามารถลดความวิตกกังวลได้ หลังทดลองความพึงพอใจในบริการเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่เพิ่มขึ้นอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงว่าโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้ผู้ป่วยแตกฉานด้าน
สุขภาพ ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยเกิดความแตกฉานด้านสุขภาพ จึงควรพิจารณานำเอองค์ประกอบ
ของการวิจัยในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับผู้ป่วยกลุ่มอื่นๆต่อไป

คำสำคัญ : การเจาะชิ้นเนื้อตับ/ความแตกฉานด้านสุขภาพ/ความวิตกกังวล/ความพึงพอใจในบริการ

EFFECTIVENESS OF A PARTICIPATORY LEARNING PROGRAM TO PROMOTE HEALTH LITERACY IN PATIENTS UNDERGOING LIVER BIOPSY AT SIRIRAJ HOSPITAL, THAILAND

JARUWAN KONGKAEW 4637254 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORS : CHANUANTONG TANASUGARN Dr.P.H., PARANEE

VATANASOMBOON Ph.D., TAWESAK TANWANDEE M.D.

ABSTRACT

The purpose of this quasi-experimental research was to evaluate the effectiveness of a participatory learning program to promote health literacy in patient undergoing liver biopsy at Siriraj hospital , Bangkok, Thailand.

The sample were selected on a purposive sampling basis on the basis of specific criteria. The total samples of this study consisted of 39 patients undergoing Liver Biopsy. Nineteen patients received the intervention and 20 patients served as comparison. The study was conducted from September, 2007 until January, 2008. Self administered questionnaires were used for data collection before and after interventions. Frequency, Percentage, means, standard deviation, paired t-test, and student's t-test were used for data analysis.

The study findings revealed that immediately after the experiment the experimental group had statistically significant higher mean scores of health literacy than before the experiment and also than those of the comparison group. The experimental group could not decrease their anxiety. The experimental group had higher mean score of service satisfaction but it was not statistically significant.

Based on this finding, it can be concluded that the participatory learning program was effective to improve health literacy of patients who underwent liver biopsy. Therefore, it is recommended that the participatory learning program should be used to promote health literacy in other hospitals.

KEY WORDS : ANXIETY / HEALTH LITERCY / LIVER BIOPSY / PARTICIPATORY LEARNING / SATISFACTION

137 pp.